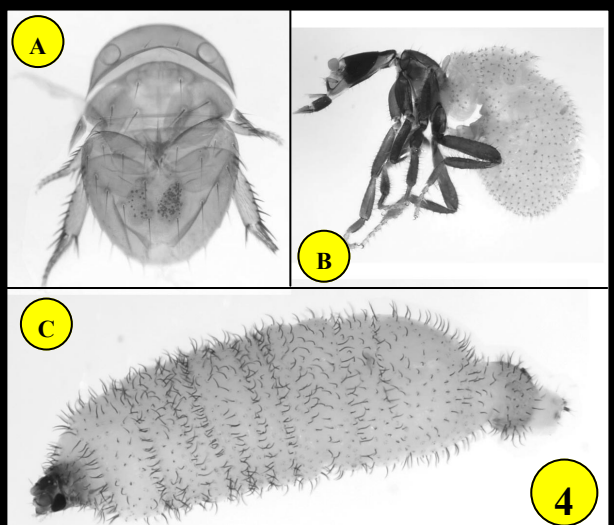
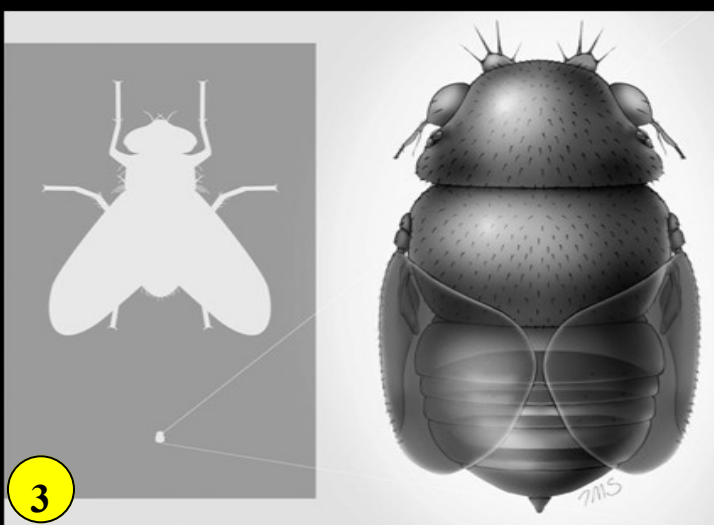
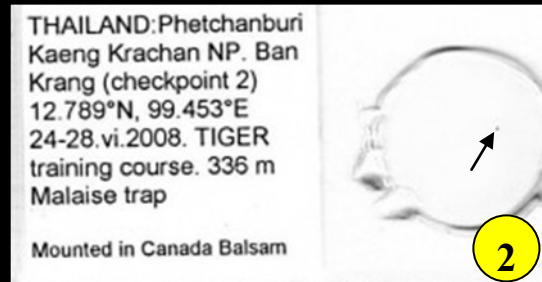
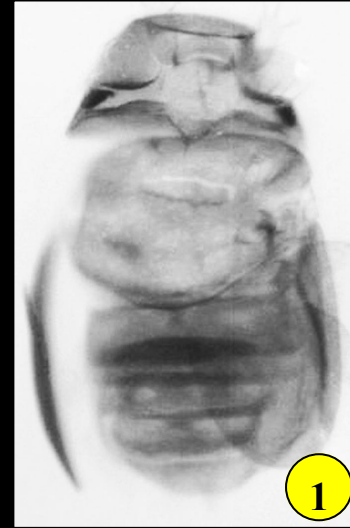

แมลงชนิดใหม่ ในอันดับดิฟเทอร์รา (Order Diptera) ที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลก (World's Smallest Fly)

ชญาณิสวรร สุรินทร์ เรวัตร เสาขอด และสมพงษ์ ชงขาว

งานพิพิธภัณฑ์แมลง องค์การสวนพฤกษศาสตร์

งานพิพิธภัณฑ์แมลง องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้รับแจ้งข่าวดีจาก Dr. Brian Brown ผู้เชี่ยวชาญแมลงในวงศ์ Phoridae (hump-backed flies) จาก Entomology Section, Natural History Museum of Los Angeles County, USA. ว่าได้พบแมลงชนิดใหม่ในอันดับดิฟเทอร์รา ที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลก และได้ตั้งชื่อว่า *Euryplatea nanaknihali* Brown, 2012. โดยพบที่อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นตัวอย่างที่เก็บในระหว่างการดำเนินโครงการ Thailand Inventory Group for Entomology Research (TIGER) แมลงชนิดใหม่นี้มีขนาดลำตัวยาวเพียง 0.40 มิลลิเมตรเท่านั้น ถือว่าเป็นแมลงในอันดับดิฟเทอร์รา (Order Diptera) ที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลก เท่าที่มีรายงานอยู่ในขณะนี้ และแมลงชนิดใหม่ ที่ค้นพบในครั้งนี่ยังพบเป็น New record ของสกุล *Euryplatea* ใน Oriental region อีกด้วย ซึ่งสกุลนี้มีรายงานการพบจากทวีปแอฟริกา (Africa) เพียงเท่านั้น ที่พบเป็นปรสิตของมดในสกุล *Crematogaster* (Formicidae).

- 1 *E. nanaknihali*, (dorsal)
- 2 *E. nanaknihali* Brown (Holotype) (จุดคำปลายลูกศร)
- 3 เปรียบเทียบขนาดของ *E. nanaknihali* กับขนาดของแมลงวัน
- 4 รูปร่างตัวเต็มวัย (เพศเมีย) แบบต่าง ของแมลงในอันดับ Phoridae.
 - A Clockwise form: *Thaumatoxena* sp.
 - B Termitoxeniinae
 - C *Vestigipoda* sp.

ตัวอย่างต้นแบบแรก (holotype) ของแมลงชนิดใหม่นี้จะส่งมาเก็บรักษาที่พิพิธภัณฑ์แมลง องค์การสวนพฤกษศาสตร์ เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาแมลงกลุ่มนี้ต่อไปในอนาคต โดยแมลงชนิดใหม่นี้ได้ตีพิมพ์ในวารสาร Annals of the entomology society of America, ฉบับที่ 105, 2012

5

5 Phorid ชนิดที่เป็นปรสิตของมด ตัวเต็มวัยเพศเมีย กำลังวางไข่บนลำตัวมด ซึ่งไข่จะฟักเป็นตัวหนอน และกัดกินภายในลำตัว หรือส่วนหัวของมด จนเป็นโพรง และตัวหนอน Phorid จะเข้าดักแด้ภายในตัวมด และฟักเป็นตัวเต็มวัยในที่สุด ซึ่งแมลงกลุ่มนี้ในต่างประเทศมีศักยภาพในการใช้ควบคุมประชากรของมด ในธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6

6 คณะวิจัยสาธิตการวางกับดักมด (malaise trap) ให้กับเจ้าหน้าที่ ณ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

7

7 สภาพป่าไม้ ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

8 Typical form of Phoridae

8

แมลงในวงศ์ Phoridae มีรายงาน แล้ว 3,000 ชนิดทั่วโลก และจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ จะมีจำนวนชนิด มากกว่าที่รายงานในปัจจุบันถึง 10 เท่า (30,000 ชนิด) Hump-backed flies เป็นแมลงขนาดเล็ก ลำตัวยาวประมาณ 1-7 mm. เคลื่อนที่รวดเร็ว ตัวเต็มวัยมีทั้งชนิดที่ มีปีกและไม่มีปีก ในพวกมีปีกบางครั้งพบการบินรวมกลุ่ม (swarming) ขึ้น-ลงเป็นจังหวะ แมลงกลุ่มนี้มักพบตามบริเวณที่ชื้น เช่นตามหาดทรายริมลำธาร หรือพบตามซากพืชที่กำลังเน่าเปื่อย เเห็ด ในรังของนก รังต่อ และรังปลวก ตัวหนอนบางชนิดมีรายงาน เป็นปรสิตของสัตว์อื่นเช่น มด ปลวก แมงมุม กิ้งกือ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

Brian V. Brown, 2012. Small Size No Protection for Acrobat Ants: World's Smallest Fly Is a Parasitic Phorid (Diptera: Phoridae)

Annals of the entomology society of America, Vol. 105(4); 550-554.

McAlpine, J.F. et. al., 1987. Manual of Nearctic Diptera. Biosystematics Research Centre, Monograph, Ottawa Canada.